

Приложение № 1

към чл. 16 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Министерство на правосъдието	Нормативен акт: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт
За включване в законодателната/ оперативната програма на Министерския съвет за периода: 01.01.2018 г. – 30.06.2018 г.	Дата: 11.01.2018 г.
Контакт за въпроси: Д. Белчина Д. Боева	Телефон: 02/ 92 37 311 02/ 92 37 338
1. Дефиниране на проблема: 1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна <ol style="list-style-type: none">1. Кратки срокове за проверка на имуществените декларации на съдиите, прокурорите и следователите, които затрудняват работата на Инспектората към Висшия съдебен съвет (ИВСС);2. Наличие на разпоредби в Закона, пораждащи разнородна практика на съдилищата по отношение на процесуалните правила по обжалване на кадровите решения на съответната колегия за назначаване на административните ръководители и техните заместници;3. Неоправдано забавяне на конкурсните процедури и процедурите за избор на административни ръководители, произтичащи от законовото изискване за извънредно атестиране на кандидатите. Нецелесъобразно се отделят време и ресурси, както от страна на органите на съдебна власт, така и от страна на комисията за провеждане на атестирането, което „дублира“ предишното атестиране от гледна точка на подготовка на необходимата информация.4. Съществуващата уредба не съответства изцяло на повишените изисквания към дейността на Националния институт на правосъдието (НИП) по отношение на: качествено обучение при задължително първоначално обучение на кандидатите за младши съдия, младши прокурор и младши следовател; поддържането и повишаването на квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите, на държавните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията, съдебните помощници, прокурорските помощници, съдебните служители, съдебните заседатели, на инспекторите от Инспектората към министъра на правосъдието и на други служители от Министерството на правосъдието.5. Законова празнота по отношение на изискванията за назначаване, както и на условията за несъвместимост на съдебния служител.6. Остаряла законова уредба по отношение на съществуващата правна и фактическа функционална компетентност на Главна дирекция „Охрана“ по осъществяване на охраната на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, както и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление.	

В тази връзка са идентифицирани следните проблеми /рискове:

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Необходими са законодателни изменения за решаване на констатираните в т. 1.1 проблеми.

Не е възможно проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не е правена последваща оценка на въздействието на Закона за съдебната власт.

2. Цели:

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Предлаганите изменения и допълнения в Закона за съдебната власт (ЗСВ) имат за цел да усъвършенстват законовата уредба в следните основни направления:

- Удължаване на срока от три на шест месеца за проверка на имуществените декларации на съдиите, прокурорите и следователите, като единствената възможност за продължаване и приключване на проверките на имуществените декларации;
- Уеднаквяване на процесуалните правила по обжалване на кадровите решения на съответната колегия за назначаване на административните ръководители и техните заместници;
- Ускоряване на конкурсните процедури и процедурите за избор на административни ръководители. Целесъобразно използване на времето и ресурсите, както от страна на органите на съдебна власт, така и от страна на комисията за провеждане на атестирането. Избягване на „дублирането“ на предишното атестиране от гледна точка на подготовка на необходимата информация.
- Оптимизиране на дейността на Националния институт на правосъдието;
- Регламентиране на законово ниво на изискванията за назначаване, както и на условията за несъвместимост на съдебния служител;
- Актуализиране на законовата уредба по отношение на съществуващата правна и фактическа функционална компетентност на Главна дирекция „Охрана“ по осъществяване на охраната на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, както и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление.

3. Идентифициране на заинтересованите страни: Посочете всички потенциални

засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

Преки заинтересовани страни:

1. Магистрати – съдии, прокурори и следователи – 4500 бр.
2. Висш съдебен съвет – 25 бр.
3. Инспекторат към Висшия съдебен съвет – 11 бр.
4. Национален институт на правосъдието – управителен съвет – 7 бр. и директор;
5. Съдебни служители;
6. Министерство на правосъдието – 250 бр.

4. Варианти на действие: Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „Без действие“.

Вариант за действие 1 „Без действие“:

При този вариант няма да:

- бъде осигурен достатъчно дълъг срок за приключване на проверките на имуществените декларации;
- бъде осигурена единна практика по обжалване на кадровите решения на съответната колегия за назначаване на административните ръководители и техните заместници;
- бъдат ускорени конкурсните процедури и процедурите за избор на административни ръководители. Няма целесъобразно да се използват времето и ресурсите, както от страна на органите на съдебна власт, така и от страна на комисията за провеждане на атестирането. Няма да бъде избегнато „дублирането“ на предишното атестиране от гледна точка на подготовка на необходимата информация.
- бъде оптимизирана дейността на Националния институт на правосъдието;
- бъдат регламентирани на законово ниво изискванията за назначаване, както и на условията за несъвместимост на съдебния служител;
- бъде актуализирана законовата уредба по отношение на съществуващата правна и фактическа функционална компетентност на Главна дирекция „Охрана“ по осъществяване на охраната на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, както и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление.

Вариант за действие 2 „Приемане на предложени проект на акт“:

При този вариант ще бъде създадена нормативна уредба, с която:

- ще бъде осигурен достатъчно дълъг срок за приключване на проверките на имуществените декларации;
- ще бъде осигурена единна практика по обжалване на кадровите решения на съответната колегия за назначаване на административните ръководители и техните заместници;
- ще бъдат ускорени конкурсните процедури и процедурите за избор на административни ръководители. Целесъобразно ще се използват времето и ресурсите, както от страна на органите на съдебна власт, така и от страна на комисията за провеждане на атестирането. Ще бъде избегнато „дублирането“ на предишното атестиране от гледна точка на подготовка на необходимата

информация.

- ще бъде оптимизирана дейността на Националния институт на правосъдието;
- ще бъдат регламентирани на законово ниво изискванията за назначаване, както и на условията за несъвместимост на съдебния служител;
- ще бъде актуализирана законовата уредба по отношение на съществуващата правна и фактическа функционална компетентност на Главна дирекция „Охрана“ по осъществяване на охраната на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, както и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление.

В тази връзка са идентифицирани няколко групи изменения и допълнения:

I. Във връзка с новите функции на Инспектората към Висшия съдебен съвет (ИВСС) по проверката на декларациите за имущество и интереси на магистратите, се промени досегашният законодателен модел за деклариране и проверка пред органи извън съдебната власт. С оглед на съсредоточаване на производството пред един орган се предлага тримесечният срок за проверка на декларациите за достоверност на декларираните факти да бъде удължен на шестмесечен.

Настоящата промяна е продиктувана от практиката по прилагането на раздел I на глава девета, според която при разглеждане на исканията за разкриване на банкова тайна се приема, че тримесечният срок започва да тече от изтичане на сроковете, посочени в чл. 175в, ал. 1 и 2 от ЗСВ. Удължаването на срока от три на шест месеца е идентифицирано като единствената възможност за продължаване и приключване на проверките на имуществените декларации.

- С предложените изменения в чл. 175д, ал. 6 от ЗСВ се регламентира изрично фактическото получаване от Инспектората на информация от информационната система на Българска народна банка за номерата на банковите сметки, техните титуляри и упълномощените да се разпореждат със сметките лица, както и за лицата, наематели на сейфове в банки и техните пълномощници, регламентирано в чл. 56а от Закона за кредитните институции (ЗКИ). Създава се възможност в случаите, когато съдиите, прокурорите и следователите декларираят съгласие, ИВСС да има достъп до фактите и обстоятелствата, съставляващи банкова тайна, за да се избегне сложната процедура по искане на разрешение от съответния районен съд и получаване на необходимата информация по реда на чл. 62, ал. 5, т. 1 от ЗКИ. По този начин ИВСС ще бъде задължен да иска разкриване на банкова тайна само за лицата, които не са декларирали писмено своето съгласие за достъп до данните, необходими за проверка на имуществените им декларации, част от които са банкова тайна.

Предложените изменения и допълнения преодоляват противоречивата практика на районните съдилища относно компетентния съд, който може да разкрие банковата тайна на съответното лице – предлага се това да е районният съд по постоянния адрес на лицето.

- Сегашната редакция на текста на чл. 408а поставя в неравноправно положение съдиите, прокурорите и следователите и тези, които са загубили това качество. Според действащия текст, административно наказание се налага само на действащите съдии, прокурори и следователи, които не са подали декларацията по чл. 175а, ал. 1 от ЗСВ. Лицата, които са загубили статута на съдии, прокурори или следователи, но са останали задължени да подадат декларации съгласно чл. 175в, ал. 1, т. 3 и 4 от ЗСВ, се оказват освободени от отговорност поради загуба на длъжностното качество към момента на изтичане на срока за подаване на декларация. С предложените изменения и допълнения в чл. 408а от ЗСВ се предвижда санкция и за лицата, които са загубили статута на съдии, прокурори или следователи, но са останали задължени да подадат

декларации.

II. Синхронизирането на процесуалните правила (чл. 167, ал. 3 и чл. 194б, ал. 5 от ЗСВ) по обжалване на кадровите решения на съответната колегия за назначаване на административните ръководители и техните заместници ще доведе до яснота в уредбата, както и процесуална икономия с цел по-бързо стабилизиране на кадровите решения и съблюдаване на презумпцията за законност на постановяваните от Висшия съдебен съвет (ВСС) административни актове.

III. Предлага се промяна в разпоредби относно атестирането:

- В чл. 209, ал. 1 се предвижда срокът за изготвянето на комплексна оценка на съдия, прокурор или следовател от Комисията по атестирането и конкурсите към съответната колегия да тече от откриване на процедурата с решение на Комисията по атестирането и конкурсите, а не както е предвидено в момента от постъпване на предложение по чл. 203, ал. 1.

Извършването на тази атестация включва множество действия - събиране на статистически данни за пет години, проверки на ИВСС по глава девета, раздел I а и I б, посещение на открито съдебно заседание и изслушване на атестирания съдия, събеседване с колегите и др., поради което едномесечният срок за изготвяне на комплексна оценка при сегашната редакция изтича преди да е започнала същинската дейност по атестирането.

- Предлага се промяна в § 206 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт (обн. ДВ, бр. 62 от 2016 г. изм., бр. 76 от 2016 г.).

Провеждането на извънредно атестиране в хипотезите на § 206, ал. 1 би довело до неоправдано забавяне на конкурсните процедури и процедурите за избор на административни ръководители. Необходимо е технологично време по изготвянето на статистически данни и информацията, отнасяща се до дейността на магистрата, както и от време за провеждането на самото атестиране от страна на атестационния състав - проверки на дела, посещения на място на съдебни заседания, изслушване на атестирания магистрат, изготвяне на единен формуляр за атестиране и доклад на атестационния състав пред комисията. Това неминуемо би довело и до формализъм при провеждане на атестирането, тъй като ще се касае за голям брой атестационни процедури, които следва да бъдат проведени в рамките на твърде кратък период от време.

Не на последно място стои и аргументът, че такова извънредно атестиране би се явило излишно за тези от участниците в конкурсите, които скоро са били атестирани, тъй като ще обхваща изцяло или частично един и същ период с този на предходно проведеното атестиране. В тези случаи нецелесъобразно ще се отделят време и ресурси, както от страна на органите на съдебна власт, така и от страна на комисията за провеждане на атестирането, което изцяло ще „дублира“ предишното атестиране от гледна точка на подготовка на необходимата информация.

IV. Предлаганите изменения и допълнения в чл. 249-263 от ЗСВ имат за цел да оптимизират дейността на Националния институт на правосъдието (НИП), както и да се приведе законовата уредба в съответствие с повишените изисквания към дейността му по отношение на: качествено обучение при задължително първоначално обучение на кандидатите за младши съдия, младши прокурор и младши следовател; поддържането и повишаването на квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите, на държавните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията,

съдебните помощници, прокурорските помощници, съдебните служители, съдебните заседатели, на инспекторите от Инспектората към министъра на правосъдието и на други служители от Министерството на правосъдието.

- Уточняват се правомощията на управителния съвет като се акцентира върху приемането на учебни програми за задължителните обучения в НИП, на годишен план за дейността на НИП и на годишни отчети за изпълнението на бюджета и за дейността на НИП.

- Предлага се въвеждане на законова възможност за провеждане на писмения изпит на кандидатите за младши съдии, прокурори и следователи в електронна форма, както и уточнение във връзка с изготвяните доклади от постоянните преподаватели. С изменението на чл. 260 се разширява кръгът на лицата, за които текущото обучение в НИП се взема предвид при повишаването им.

С изменението на чл. 261 се предвижда провеждането на задължително обучение за магистратите по предложение на съдийската или прокурорската колегия. С оглед подобро планиране на обученията, провеждани в НИП, се предлага в случаите, когато Инспекторатът към Висшия съдебен съвет отправя препоръки за обучение, главният инспектор да уведомява директора на Националния институт на правосъдието.

- Във връзка с несъвместимостта се предвижда, че съдиите, прокурорите и следователите могат да осъществяват научна и преподавателска дейност като временни преподаватели, т.е. да осъществяват преподавателска дейност в НИП. Предлага се също така уеднаквяване на реда за определяне на временните преподавателите – магистрати и съдебни служители, които осъществяват преподавателска дейност в НИП. Изрично се урежда, че при осъществяване на преподавателска дейност в НИП временните преподаватели ползват неплатен служебен отпуск или платен годишен отпуск, тъй като за тази дейност те получават възнаграждение.

V. Законопроектът съдържа предложения относно статута на съдебните служители. По отношение изискванията за назначаване на съдебен служител, както и условията за несъвместимост ЗСВ препраща към правилниците на органите на съдебна власт по чл. 342, ал. 2 от ЗСВ. В определени случаи съдебният служител може да престане да отговаря на изискванията, но освобождаването от длъжност не може да се основава на подзаконов акт. Това налага създаването на уредба в специалния закон – ЗСВ. Статут на съдебни служители имат не само служителите в органите на съдебна власт, но и тези в администрацията на ВСС, ИВСС и НИП. Създаването на нормативна уредба на законово ниво ще уеднакви критериите за назначаването на съдебни служители и ще доведе до повишаване на изискванията към желаещите да бъдат назначени за съдебен служител, както и към заемащите длъжност „съдебен служител“. В този смисъл се предлага на ръководни и експертни длъжности да се назначават само лица с висше образование. Предлаганите разпоредби ще укрепят независимостта на съдебния служител при изпълнение на служебните задължения в контекста на независимата съдебна власт.

VI. С промените в Конституцията на Република България (обн., ДВ, бр., 100 от 2015 г.), както и с последващите промени в Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 28 от 2016 г.) в глава двадесета, раздел IV „Управление на имуществото на съдебната власт“, всички права по управление на имуществото на съдебната власт, които до този момент се осъществяваха от министъра на правосъдието, се предоставиха на пленума на Висшия съдебен съвет. Съгласно Наредба № 4 от 2008 г. за правилата и нормите за безопасност и охрана при проектиране, строителство, реконструкция, модернизация и

експлоатация на обектите на съдебната власт (обн., ДВ, бр. 8 от 2008 г.) Главна дирекция „Охрана“ към Министерството на правосъдието осъществява охрана както на съдебните сгради, така и на сградите на Министерството на правосъдието. С оглед преминаването на правомощието по управление на имуществото на съдебната власт към пленума на Висшия съдебен съвет е необходимо изрично на законово ниво да бъде регламентирана съществуващата правна и фактическа функционална компетентност на Главна дирекция „Охрана“ по осъществяване на охраната на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, както и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление. Следва да се отбележи, че тъй като Главна дирекция „Охрана“ и по настоящем осъществява охраната на посочените сгради съгласно цитираната Наредба № 4 от 2008 г., не е налице разширяване на обхвата на охраняваните сгради и разширяване на функциите на дирекцията, съответно предлаганите законодателни изменения няма да доведат до необходимост от допълнителни средства и човешки ресурси по бюджета на Министерството на правосъдието.

Вариант за действие 3 „Предприемане на организационни и други мерки без нормативни промени“:

Не е възможно предприемането само на организационни и други мерки. Необходимо е уреждането на проблема с нормативен акт.

5. Негативни въздействия: *Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.*

Разгледаните варианти на въздействие са представени общо за заинтересованите страни.

Вариант за действие 1 „Без действие“:

При този вариант няма да:

- бъде осигурен достатъчно дълъг срок за приключване на проверките на имуществените декларации;
- бъде осигурена единна практика по обжалване на кадровите решения на съответната колегия за назначаване на административните ръководители и техните заместници;
- бъдат ускорени конкурсните процедури и процедурите за избор на административни ръководители. Няма целесъобразно да се използват времето и ресурсите, както от страна на органите на съдебна власт, така и от страна на комисията за провеждане на атестирането. Няма да бъде избегнато „дублирането“ на предишното атестиране от гледна точка на подготовка на необходимата информация.
- бъде оптимизирана дейността на Националния институт на правосъдието;
- бъдат регламентирани на законово ниво изискванията за назначаване, както и на условията за несъвместимост на съдебния служител;
- бъде актуализирана законовата уредба по отношение на съществуващата правна и фактическа функционална компетентност на Главна дирекция „Охрана“ по осъществяване на охраната на сградите на Министерството на правосъдието,

предназначени за централната администрация, както и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление.

Вариант за действие 2 „Приемане на предложения проект на акт“:

Не се предвиждат негативни въздействия.

Вариант за действие 3 „Предприемане на организационни и други мерки без нормативни промени“:

Не е възможно предприемането само на организационни мерки. Необходимо е уреждането на проблема с нормативен акт. За този вариант са присъщи всички негативни въздействия на Вариант 1.

6. Положителни въздействия: *Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.*

Разгледаните варианти на въздействие са представени общо за заинтересованите страни.

Вариант за действие 1 „Без действие“:

При неприемане на проекта на ЗИД на ЗСВ положителни въздействия върху пряко и косвено заинтересованите страни не се очакват.

Вариант за действие 2 „Приемане на предложения проект на акт“:

При този вариант ще бъде създадена нормативна уредба, с която:

- ще бъде осигурен достатъчно дълъг срок за приключване на проверките на имуществените декларации;
- ще бъде осигурена единна практика по обжалване на кадровите решения на съответната колегия за назначаване на административните ръководители и техните заместници;
- ще бъдат ускорени конкурсните процедури и процедурите за избор на административни ръководители. Целесъобразно ще се използват времето и ресурсите, както от страна на органите на съдебна власт, така и от страна на комисията за провеждане на атестирането. Ще бъде избегнато „дублирането“ на предишното атестиране от гледна точка на подготовка на необходимата информация.
- ще бъде оптимизирана дейността на Националния институт на правосъдието;
- ще бъдат регламентирани на законово ниво изискванията за назначаване, както и на условията за несъвместимост на съдебния служител;
- ще бъде актуализирана законовата уредба по отношение на съществуващата правна и фактическа функционална компетентност на Главна дирекция „Охрана“ по осъществяване на охраната на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, както и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление.

Вариант за действие 3 „Предприемане на организационни и други мерки без нормативни промени“:

При неприемане на проекта на ЗИД на ЗСВ положителни въздействия върху

пряко и косвено заинтересованите страни не се очакват.

7. Потенциални рискове: *Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.*

Не се предвиждат рискове от приемане на предложениния акт.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

- Ще се повиши
 Ще се намали
 Няма ефект

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не

9. Създават ли се нови регистри?

Не

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

- Актът засяга пряко МСП
 Актът не засяга МСП
 Няма ефект

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

- Да
 Не

12. Обществени консултации: *Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.*

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, заедно с мотивите ще бъдат публикувани на страницата на Министерството на правосъдието в интернет и на Портала за обществени консултации.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

- Да
 Не

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Любомир Талев, директор на дирекция „Съвет по законодателство“

Дата:

Подпис: